

BMBF: Met 20 miljard tegen de Corona-crisis

Het Duitse Bundesministerium für Bildung und Forschung wil met een grootschalig investeringsprogramma voorkomen dat er als gevolg van de coronacrisis minder in onderzoek en ontwikkeling wordt geïnvesteerd.

In lijn met eerdere expertadviezen, zoals dat van de [ZEW](#), streeft minister Anja Karliczek (CSU) naar een massale verhoging van de Duitse uitgaven voor innovatie en infrastructuur.

Dit zei zij bij de [presentatie](#) van het federale rapport [Forschung und Innovation 2020](#) (BuFI), dat deze week verscheen. De minister wees erop dat de federale regering met al haar departementen jaarlijks 40 miljard euro besteedt aan toekomstgerichte infrastructuur, onderwijs en onderzoek. Met het oog op de coronacrisis zei ze dat het juist zou zijn “om hier in de jaren 2021-2023 nog eens de helft daarvan – €20 miljard extra per jaar – bovenop te leggen”. Of Karliczek’s voornemen zal standhouden, zal moeten blijken uit de besprekingen die nu aan de gang zijn voor de federale begroting 2021.

Het extra budget kan erbij helpen om het streven om in 2025 3,5% van het BBP aan onderzoek en ontwikkeling uit te geven te behalen (in 2018 waren het 105 miljard; 3,13%). Door de te verwachte economische recessie die de coronapandemie veroorzaakt, zullen de private uitgaven voor R&D waarschijnlijk achteruit gaan: naar aanleiding van de financiële crisis van 2008 daalde het Duitse industriële onderzoek met 10 procent.

Terwijl in Nederland stevig werd bezuinigd, verhoogde Duitsland na de bankencrisis haar nationale uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling consistent. Deze consequente investering in innovatie in het decennium na 2008 had tot gevolg dat Duitsland bijzonder goed uit de crisis kwam en uitgroeide tot de economie met de op drie na absolute investeringen in onderzoek en ontwikkeling wereldwijd, aldus onderzoeksorganisatie TNO. In een [position paper](#), dat eveneens deze week verscheen, beveelt TNO Nederland dan ook aan om het Duitse voorbeeld van te volgen: “TNO bepleit dat Nederland het beleidsdoel in de nieuwe kabinetsperiode van 2,5% naar 3% verhoogt. De belangrijkste les van het Duitse succes is echter niet de hoogte van de R&D investeringen, maar de continuïteit. Consistent in R&D investeren leidt tot economische groei. Door juist ook in crisistijd te investeren, kan een land uit het dal klimmen en een voorsprong nemen.” Ook de [FME](#) adviseert juist nu te investeren in innovatie en R&D.

Toekomstige prioriteiten

Karliczek noemde bij haar presentatie drie prioritaire gebieden voor de toekomst: (1) digitalisering en technologische soevereiniteit, (2) farmaceutisch onderzoek en (3) de ontwikkeling van klimaatvriendelijke technologieën.

Karliczek lichte de drie prioriteiten als volgt toe: Europa heeft volgens haar technologische soevereiniteit over andere regio’s in de wereld ten behoeve van een gezonde concurrentiepositie nodig. Als voorbeeld noemde ze de Europese ontwikkeling van het industriële Gaia-X dataplatform. Gaia-X is een belangrijk project voor het Duitse EU-Raadsvoorzitterschap van dit najaar.

In de EU-context moet ook meer prioriteit worden gegeven aan de “ontwikkeling van medicijnen als onderdeel van de geneesmiddelenproductie”. Eerder deze week kondigde de BMBF een subsidieprogramma ter hoogte van €750 miljoen aan voor onderzoek naar coronavaccins. Ten slotte is een duurzame energievoorziening uit hernieuwbare energiebronnen nodig om het klimaat te beschermen. Voor Karlizcek is groene waterstof uit wind- en zonne-energie de energiedrager van de toekomst en moet er in klimaatvriendelijke technologieën worden geïnvesteerd.

Achtergrond

Het tweejaarlijks verschijnende Bundesbericht Forschung und Innovation, geeft een overzicht van alle maatregelen op het gebied van onderzoek en innovatie die de afgelopen twee jaar in Duitsland zijn geïnitieerd. Daarbovenop geeft het rapport een vooruitblik op het toekomstige onderzoeks- en innovatiebeleid van de federale regering. Het verslag gaat ook in op de belangrijkste verklaringen van het meest recente [verslag](#) van de deskundigencommissie voor onderzoek en innovatie (EFI), dat medio februari 2020 aan de Bondsregering is voorgelegd.